

Jeugdfoto's

De Hilversumse jeugd in de jaren '50 tot '70

Jeugdfoto's

De Hilversumse jeugd in de jaren '50 tot '70

Het aardige van de na-oorlogse periode voor een redactie van een historisch blad is het feit dat er erg veel fotomateriaal voorhanden is. Daarvan hebben we bij het samenstellen van dit fotokatern dankbaar gebruik gemaakt. Met deze greep uit de collectie van fotograaf Stevens hopen we u een kijkje te geven in het dagelijks leven van de Hilversumse jeugd tóen.

De winter van 1963 was bijzonder streng en viel vroeg in. Hilversumse jeugd legt op één van de lanen in onze stad een ijsbaan aan.

Toen de Wereldtentoonstelling 'Expo 1958' in Brussel zijn poorten sloot haalde Hilversum de hal, waarin de Britse inzending gehuisvest was geweest, naar onze stad. Bij de opening van deze Exphal op 12 oktober 1960 verklaarde burgemeester Boot: *de hal is is in de eerste plaats voor de zaalsporten.* Dat de ijscoman en andere neringdoenden een graantje meepikten, was mooi meegenomen.

Hilversum had weer eens grote problemen met het verwerken van regenwater. Op 21 augustus 1975 liep niet alleen de Beatrixtunnel onder, maar werden ook delen van de Hoge Naarderweg, Geert van Mesdagweg en de kruising Jan van de Heijdenstraat – Larenseweg geïnundeerd. Het verkeer liep helemaal vast. Het ‘bassin’ onder de Beatrixtunnel had een diepte van twee meter en de jeugd vond het allemaal erg spannend.

De Arabische olieproducenten staakten in 1973 en 1974 hun leveranties aan onder andere Nederland. De regering-Den Uijl moest ingrijpen. Olieproducten zoals benzine gingen ‘op de bon’ en op zondag moest de auto thuis blijven. De eerste autoloze zondag (foto links) was op 4 november 1973 en de straat was voor één dag weer van spelende jongens en meisjes. Het Erfgooiersplein, waar dagelijks lange files staan, was gisteren op de autoloze zondag het opwindende bezit van rolschaatsende jeugd, schreef de krant.

De 5 mei-viering in 1965 had een extra feestelijk karakter. Het land was 20 jaar bevrijd en dat moest groots herdacht worden. Het thema was 'vóór de jeugd dóór de jeugd', met optochten, exposities en toneelvoorstellingen. Twee- tot drieduizend jongens en meisjes trokken in een optocht vanuit het centrum naar de Expohal, waar een feestprogramma werd aangeboden.

Om de PTT met de verwerking van post te helpen kreeg ook Hilversum in 1969 zogenaemde 'tweelingbussen'. In de ene gleuf kon men de post voor Hilversum kwijt, in de andere de brieven voor de overige bestemmingen. Merk op dat er toen nog vier (!) buslichtingen per dag waren.

Direct na de oorlog kende de padvinderij weer een grote bloeiperiode. In het leven van vele Hilversumse jongens en meisjes hebben padvindergroepen zoals *De Argonauten* een belangrijke rol gespeeld. Op deze foto uit de jaren vijftig houden verkenners en welpen een fakkeloptocht door Hilversum.

Op 17 april 1968 veegden meer dan driehonderd padvinders het centrum van Hilversum schoon. Met bezems, schoppen en prikkers en onder het wakend oog van de mannen van Gemeentereiniging waren de welpen en verkenners vanuit de Oude Haven de stad binngetrokken. Na afloop was er boerenkool met worst op de gemeentewerf aan de Mussenstraat. Hier staan ze 'Hilversum helder te houden' op de hoek van de 's-Gravelandseweg en de Oude Enghweg.

Al vanaf 1959 bouwden jongens van 11 en 12 jaar hun 'Jongensstad' in de buurt van het vliegveld, gedurende twee weken in de zomervakantie. Het was één van de activiteiten van het Kindervakantiewerk, waarover u meer kunt lezen vanaf pagina 184. Vanaf 1964 timmerden ook meisjes aan hun eigen huttenstad. Op een andere locatie, dat wel: op de hei bij het Laapersveld. De in dat jaar enige vrouwelijke burgemeester in Nederland, mevrouw Smulders uit Middenbeers, verrichtte de opening van Meisjesstad. Twee jaar later was het gedaan met de scheiding der sexen en ging de gecombineerde activiteit 'Jeugdland' heten.

Bijna 4400 deelnemers aan de Avondvierdaagse defileerden op 16 juni 1967 langs burgemeester Boot en andere notablen. Er waren die laatste dag geen uitvallers. Bij het Raadhuis zorgde de Marinekapel voor vlotte deuntjes, waar de langslappende muziekkorpsen dwars doorheen speelden. Dat zal geen gehoor geweest zijn maar na afloop was toch iedereen voldaan. Voor de burgemeester was dit de laatste keer, want aan 't eind van dat jaar ging hij met pensioen.

Na sloop van vervallen panden namen de kinderen in het centrum dankbaar bezit van het vrijgekomen gebied. In het dichtbebouwde centrum werd aan zo'n stukje grond een nieuwe bestemming gegeven. Zo werd er in de Gasthuisstraat in 1975 na de sloop van een aantal huizen een speelplaats gemaakt (links).

Bij het ontwerpen van nieuwbouwwijken in de jaren zestig werd meer rekening gehouden met speelgelegenheden voor kinderen. In Kerkelanden (foto hieronder) werden in 1968 enkele speelplaatsen tussen de hofjes aangelegd.

Braakliggende stukken grond hadden en hebben een aantrekkingskracht op kinderen. Met materiaal wat voorhanden is of van huis wordt meegenomen, worden allerlei fraaie bouwwerken opgericht. Wie heeft er vroeger niet een hut gebouwd in het Bosje van Zeverijn, of op het terrein van de Kerkelanden, of een boomhut gemaakt in de hoge bomen die bij het rusthuis Hebron aan de Loosdrechtseweg stonden? Op deze foto uit 1972 zijn kinderen bezig een uitkijktoren te bouwen.

Een ontmoetingsplaats tussen kind en dier is de kinderboerderij "De Hertenkamp". Midden jaren tachtig stelde het College van B&W voor de boerderij te sluiten. Bezuinigingen! Een actiecomité verzamelde 6000 handtekeningen en nodigde de raad uit om een kijkje te komen nemen. Dat was niet tevergeefs. De boerderij bestaat nog steeds. Op de foto worden de handtekeningen aan wethouder Gieskens overhandigd.

Links de plaatsing van het bronzen beeld 'Stelten' van Lucy Nijland bij de Fabritiuschool, op 29 november 1979. 'Een dankbaar motief voor beeldende kunstenaars is het kind, het spelende kind met name', stelde Hilversums hoogste cultuurambtenaar Gerlof Zijlstra. De leerlingen van de school waren niet uitgenodigd.

Rechts: Gabriël Sterk gaf dit meer dan levensgrote beeld de titel 'Levensvreugde'. Het bronzen kunstwerk werd begin november 1970 geplaatst op een bakstenen sokkel in de middenberm van de Diependaalselaan, niet ver van de Loosdrechtseweg.

Ook dit beeld is van brons en het staat op een sokkel van beton. Beeldhouwer Hein Koreman gaf het als titel mee: 'de dans'. Op 6 april 1967 kwam het te staan in de middenberm van de Pieter de Hooghlaan. Het beeld zelf, dat indertijd 15.600 gulden kostte, meet 170 cm.

Het heeft niet veel gescheeld of Hilversum had Koninginnedag 1979 moeten vieren zonder kermis. Op het Matawitertrein aan de Langestraat waren de woningbouwactiviteiten inmiddels begonnen en voor de kermis was eigenlijk alleen nog maar de strook grond langs de Schapenkamp bij de Anth. Brouwerstraat beschikbaar. Maar dat voornemen leidde weer tot luid protest van de omwonenden en van de daar gelegen Aloysius-mavo. Uiteindelijk konden alle plooiën glad gestreken worden. Geen muziek vóór vier uur 's middags en de mavo-leerlingen mochten hun eindexamen doen in de serene rust van de Burgerzaal van het raadhuis. Persfotograaf Stevens klom in de toren van de Sint Vitus en maakte van de kermispret deze 'luchtfoto'. Het oude station staat nog trots op de achtergrond.

Voor kinderen met 'latente ontwikkelingsmogelijkheden' was er de St.-Jan Berchmansschool met lokalen aan het Dr. Cuypersplein en de 's-Gravesandelaan. In 1968 waren de voorzieningen helaas nog altijd schamel. Het schoolgebouw beschikte toen slechts over één armzalig kraantje.

Modinette....

VAKOPLEIDING

KNIPPEN, naaien, stikken... hier wordt de basis gelegd voor het zo vrouwelijke modinettevak. Voor het jonge meisje bij Charm Dress in het bedrijf wordt opgenomen krijgt ze eerst een jaar lang vakopleiding.

Op een aparte afdeling van het bedrijf wordt ze in de eerste gebouwen van het modevak ingewijd; op de huishoudschool wordt aandacht besteed aan haar algemene vorming. Na een jaar verwerft ze — als ze haar best gedaan

heeft — het diploma „confectie-naaister”. Nu vormt ze, met de andere meisjes, het team dat met toewijding en zorg de maatsels maakt die de naam van Hilversum hooghouden tot in alle uitboeken van de landen der Europese Economische Gemeenschap.

CHARM DRESS MODEATELIERS - HILVERSUM

Oude Amerfoortseweg 199 - Telefoon 48629

Niet alleen op middelbare scholen, maar ook op bedrijven werd een vakopleiding gegeven, zoals hier bij de firma Charm Dress.

Emancipatie en Mammoetwet: in 1969 was er een uitwisselingsproject tussen de technische school aan de Lage Naarderweg en de Vermeerschool, de voormalige Eerste Gooise Huishoudschool. Jongens en meisjes uit de brugklas volgden wekelijks twee lessen op de andere school. De jongens leren eerst koken, daarna wassen, strijken, knopen aanzetten, stofzuigen en de woning schoonhouden. De meisjes bekwamen zich ondertussen onder meer in het vijlen van een briefopener uit een blok hout, het maken van stekkers en het repareren van kranen.

Het gebouw van de r.-k. Lagere Technische School aan de Oosterengweg zou pas in maart 1971 geopend worden, maar in september 1969 werd in tijdelijke barakken al met de lessen begonnen. Het zal in de klassen wel eens extra rumoerig geweest zijn met al die bouwactiviteiten om je heen!

De in 1925 opgerichte Radioschool Rens en Rens, die na de oorlog uitgroeide tot een HTS voor Electronica, was een nauw met Hilversum verbonden onderwijsinstelling. Het aan de Bergweg gevestigde instituut telde eind jaren '70 zo'n 350 leerlingen van wie er ongeveer 50 intern waren. De woon- en werkomstandigheden waren inmiddels nogal verslechterd. Op deze kamer moesten drie leerlingen werken, wonen en slapen.

Het Gemeentelijk Gymnasium aan de Schuttersweg vierde het 65-jarig bestaan van de school met een spetterende uitvoering van de musical 'Anatevka'. Aan deze monsterproductie in oktober 1978 werkten 150 docenten en leerlingen mee.

Voor de begeleiding van leerlingen en van hun scholen kwam in 1965 de Schoolpedagogische en Psychologische Dienst tot stand. Waar beide heren van de SPPD op deze foto het over hebben, is niet meer te achterhalen; de leerling lijkt er gelukkig vrij rustig onder te blijven.

De *International School for Musical Entertainment* richtte zich op jonge mensen met talent voor zang en dans, die bijvoorbeeld een carrière in de omroepwereld voor ogen hadden. De zogeheten artiestenschool, gevestigd in de kelder onder de Vrijzeniskerk aan de De Kupstraat, was in 1975 opgericht door de voormalige 'platenbons' Ruud Toussaint. Op deze foto uit 1978 maakt hij zijn leerlingen vertrouwd met de mobiele technische installatie.

De Dr. A.F. Philipsschool aan de Anthony Fokkerweg leidde vakmensen op binnen de gebieden telecommunicatie en electronica. Ook op deze school probeerde de leiding meer meisjes voor een technische opleiding te interesseren. Els Huisman, hier achter de freesbank, was in 1982 voorlopig nog de enige.

De Vermeerschool aan de Pieter de Hooghlaan werd de Academie De Hoogh voor Middelbare Beroepsopleidingen. Je kon er onder meer tandarts- of apothekersassistenten worden. Deze foto dateert uit 1985, toen de school zo'n 300 leerlingen telde.

Het technisch onderwijs wilde meer meisjes binnen de schoolmuren. De Middelbaar Technische School (MTS) aan de Vaartweg was daar in 1981 nog maar nauwelijks aan toe. Van de 600 leerlingen waren maar twee meisjes! Eén van hen, Sandra Knopper, liet zien wat zij in de bouwkunde klas geleerd had.

Eind 1972 kwam de Christelijke Hogere Technische School (HTS) aan de Kolhornseweg 'in bedrijf' met twee afdelingen, werktuigbouw en elektrotechniek. Voorlichtingsdagen moesten de belangstelling voor technische opleidingen op HTS-niveau stimuleren. Tijdens zo'n dag in 1983 demonstreerde de school een, samen met andere HTS-en en met de Technische Hogeschool Delft ontwikkelde, robot.

Voor goed speelgoed

HET KINDERPARADIJS

met ieders keus

*Profiteert van onze 35-jarige ervaring
Steeds het beste en het nieuwste*

Kerkstraat 61, telefoon 4353, HILVERSUM

Massing

Gijsbrecht v. Amstelstraat 120
hoek Rozenstraat

Gespecialiseerd in:

**schoolschoenen
gymnastiek- en
basketbalschoenen**

voor de jeugd

Aan de jeugd de toekomst

Gelachtig dit goed Hollands spreekwoord
schreef wij j.l. juli onze
VERKEERSWEDSTRIJD uit.

Ziet, met hoeveel aandacht hij de verkeers-
mapjes in onze etalages bekijkt.

In deze etalages echter vindt hij nog meer

Hij vindt er goede, degelijke en
smaakvolle jongensklleding met
prettige pasvorm en leuke s.a.it.

*Onze 36-jarige praktijk heeft ons geleerd,
dat reis van dit „kleine“ kleun
leer onze trouwe grote klanten worden.
Daarop is ons streven gericht*

STER HILVERSUM

Heren-, jongens- en bedrijfsklleding

Toekomstmuziek

Telefoons met alleen maar drukknoppen zijn nog geen ge-
meengoed. Maar de ontwikkeling der techniek gaat snel,
vooral bij de techniek die wij telecommunicatie noemen.
Telefoon, radio, televisie, ruimte-onderzoek gaan met grote
stappen vooruit.

En misschien zal het jongetje later meewerken aan die voor-
uitgang. Aan de ontwikkeling der telecommunicatie, waarbij
hij kan meebouwen aan alles wat nodig is voor die druk-
op-de-knop.

PHILIPS

N.V. PHILIPS' TELECOMMUNICATIE INDUSTRIE - HILVERSUM

Vanaf de jaren zestig wordt de jeugd een belangrijke
doelgroep in de marketing.

De Katholieke Werkende Jongeren probeert het geestelijk peil van de jonge arbeiders en -sters in een soort clubverband te verbeteren. Zo omschreef De Gooi & Eemlander de doelstelling van de kwj Dukdalf in 1972. Het centrum (foto links) was gevestigd in een oud schoolgebouw op de hoek van de Schoolstraat-Koninginneweg. In 1974 werd Utopia aan het Stationsplein gesloten. De problemen hadden zich daar zodanig opgestapeld dat het niet verantwoord werd geacht 'de fietsenstalling' langer open te houden. Er kwamen vooral harddrugsgebruikende jongeren. De Werkgroep Utopia Nieuwe Stijl (wuns) pleitte in een rapport uit eind 1974 voor een nieuw opvangcentrum. Deze wens werd gerealiseerd en februari 1975 opende de Tagrijn de deuren. Om de opvang goed te laten verlopen werd het principe van de huiskamer ingevoerd zodat bezoekers zich er meteen thuis zouden voelen. De huiskamer (foto links) was een grote ruimte ingericht met een bar, tafels en stoelen. Bezoekers konden een spelletje spelen, luisteren naar popmuziek of gewoon bij de open haard zitten. Vanaf zes uur kon men voor f3,50 een maaltijd gebruiken.

De wens werd gerealiseerd en februari 1975 opende de Tagrijn de deuren. Om de opvang goed te laten verlopen werd het principe van de huiskamer ingevoerd zodat bezoekers zich er meteen thuis zouden voelen. De huiskamer (foto links) was een grote ruimte ingericht met een bar, tafels en stoelen. Bezoekers konden een spelletje spelen, luisteren naar popmuziek of gewoon bij de open haard zitten. Vanaf zes uur kon men voor f3,50 een maaltijd gebruiken.

Een elftal jongerenorganisaties organiseerde in 1979 een manifestatie die in de vorm van een tribunaal werd gehouden. Aan de hand van vijf thema's, werk, inkomen, onderwijs, huisvesting en rechtspositie werd de positie van jongeren in de maatschappij nagegaan. De Tagrijn bood onderdak aan het tribunaal, dat tot de conclusie kwam dat aan de rechtspositie van jongeren nog veel te verbeteren viel.

In verschillende etablissementen in Hilversum werd op gezette tijden live muziek ten gehore gebracht. In de Karseboom kon men naar popmuziek luisteren, zoals op de foto uit 1968. Maar de Karseboom was niet de enige. Ook in café Bos en de Jonghe Graef van Buren onderhielden popgroepen het publiek. De Jonghe Graef gaf niet alleen aan de popmuziek de ruimte. Ook jazzmuziek was daar regelmatig te beluisteren.

Op Koninginnedag 1971 werd er in de Expohal een popconcert gehouden. Voor slechts f6,- kon men bekende Engelse acts als Yes, Argent, Arrival en Al Stewart aanschouwen en beluisteren. Vooral Yes, Argent en Al Stewart kenden in die tijd internationale successen. Er traden ook groepen van eigen bodem op zoals de Bintangs en Cobra. Het hoogtepunt van het festival was echter het Engelse trio Marvin, Welch & Farrar. Marvin en Welch hadden deel uitgemaakt van de legendarische begeleidingsgroep van Cliff Richard, The Shadows.

kwj Dukdalf organiseerde ontspanningsavonden voor werkende jongeren. Ook muziek hoorde daarbij. De foto laat een pop jamsessie zien uit 1972.